

Mötesbok: Individ- och familjenämnden (2026-08-26)

Individ- och familjenämnden

Datum: 2026-08-26

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Kommentar:

Dagordning

Tid: Onsdagen den 26 augusti kl.08.30

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum (KS)

Upprop

Beslut om justeringstid

Dagordning

139/26 Godkännande av dagordning och anmälan av jäv	4
---	---

Allmänna ärenden

140/26 Ekonomirapport juli individ- och familjenämnden 2026	5
141/26 Remiss av förslag till riktlinje för hantering av riktade statsbidrag	6
142/26 Revidering av tillämpningsanvisningar för avgifter inom vård och omsorg	21
143/26 Revidering av riktlinje för personuppgiftsincidenthantering	27
144/26 Yttrande över fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026	37
145/26 Yttrande över motion 37/2025 - Inför avgiftsfria resor till och från LSS-fritids ; Liv Zetterberg (V) och Linda Lotare (V)	47
146/26 Överenskommelse med personal om avslut av anställning	57
147/26 Uppföljning - Handlingsplan för implementering av barnkonventionen	61
148/26 Information om policy för jämställdhetsarbete	74
149/26 Sammanträdestider individ- och familjenämnden 2027 - Nytt datum för studiebesök	75
150/26 Ledsagning för personer med synskada	77
151/26 Återkoppling kurser och konferenser	84
152/26 Övriga frågor	85

Ärenden under handläggning (ej offentliga)

153/26 Upphandling hemtjänst LOU - Övergångslösning	86
154/26 Information om omställning till nya socialtjänstlagen	87
155/26 Socialdirektören informerar	88
156/26 Anmälan av delegerade beslut och anmälningsärenden individ- och familjenämnden 2026	89
157/26 Information från försörjningsstöd	90

Sekretessärenden

158/26 Anmälan av ordförandebeslut	91
------------------------------------	----

Tjänsteskrivelse

2026-08-18

Individ- och familjenämnden

Diariennr: IFN-2026/00048

Godkännande av dagordning och frågan om anmälan av jäv

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden godkänner dagordningen för dagens sammanträde.

Individ- och familjenämnden noterar att jäv föreligger för:

Ärendebeskrivning

Fastställande av föredragningslista för individ- och familjenämndens sammanträde den 26 augusti 2026 och anmälan av jäv. En ledamot eller en ersättare som är jävig får inte delta i handläggningen av ärendet och inte heller närvara när ärendet avgörs.

Beslutsunderlag

Kallelse/föredragningslista 2026-08-26

Denna behandling '140/26 Ekonomirapport juli individ- och familjenämnden 2026' har inget tjänsteutlåtande.

Tjänsteskrivelse

2026-08-01

Individ- och
familjenämndens
arbetsutskott

Diariennr: IFN-2026/00158

Remiss av förslag till riktlinje för hantering av riktade statsbidrag

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tillstyrker riktlinjen.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden har ombetts besvara remissen om riktlinje för hantering av riktade statsbidrag. Riktlinjen innehåller förtydliganden kring gränsdragning när statsbidrag delas mellan nämnder inom kommunen samt ansvarsfördelning utifrån primär mottagare av statsbidrag. Nämnden ser positivt på riktlinjen och dess förtydliganden kring hantering av statsbidrag.

Beslutsunderlag

Remissutgåva - Riktlinje för hantering av riktade statsbidrag
Protokollsutdrag kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott
2026-04-07 § 130

Beredningsansvariga

Simon Blomberg, ekonomichef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Simon Blomberg
Ekonomichef

Umeå kommun[Click here to enter text.](#)**Protokollsutdrag**[Click here to enter text.](#)

§ 66

Diariennr: IFN-2026/00158

Remiss av förslag till riktlinje för hantering av riktade statsbidrag

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tillstyrker riktlinjen

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden har ombetts besvara remissen ”Riktlinje för hantering av riktade statsbidrag”.

Riktlinjen innehåller förtydliganden kring gränsdragning när statsbidrag delas mellan nämnder inom kommunen samt ansvarsfördelning utifrån primär mottagare av statsbidrag.

Nämnden ser positivt på riktlinjen och dess förtydliganden kring hantering av statsbidrag.

Beslutsunderlag

Riktlinje för hantering av riktade statsbidrag

Beredningsansvariga

Simon Blomberg, Ekonomichef

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tillstyrker riktlinjen

Förslag till beslut under överläggningarna

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar i enlighet med stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Sida 2 av 2

Umeå kommun

Click here to enter text.

Protokollsutdrag

Click here to enter text.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Remissutgåva

Riktlinje för hantering av riktade statsbidrag

Beslutad av:
Kommunstyrelsen

Dokumenttyp:
Riktlinje

Diarienummer:
KS-2026/00271

Giltighetstid:
Tills vidare

Datum, paragraf för beslut:
2026-10-13, § **XX**

Dokumentansvarig
SLK Ekonomi & styrning

Dokumentet styr:
Kommunstyrelse
och nämnder

Innehåll

Bakgrund	3
Syfte.....	3
Omfattning och avgränsning	3
Vilka styrs av riktlinjen?	3
Begrepp och definitioner.....	4
Principiell roll- och ansvarsfördelning	4
Krav på hantering av riktade statsbidrag	5
1. Bevakning	5
2. Bedömning	5
3. Rekvirering	5
4. Fördelning	6
5. Redovisning/bokföring	6
6. Genomförande av prestation enligt villkor	6
7. Återrapportering	6
8. Återbetalning.....	7
Revidering av riktlinjerna	7
Relaterade styrdokument	7

Bakgrund

Statens styrning över kommuner sker dels via lagstiftning och författning, dels via generella och riktade statsbidrag.

Hantering av riktade statsbidrag ska ske i enlighet med av kommunfullmäktige fastställda riktlinje för god ekonomisk hushållning och riktlinje för kommunens planeringsprocess, detta innebär att hanteringen av riktade statsbidrag ska:

- främja effektiv användning av de medel kommunen som helhet förfogar över
- skapa förutsättningar för långsiktighet
- främja samordning mellan kommunens nämnder och de kommunala bolagen
- vara transparent och att vägval/beslut ska vara spårbara i efterhand

Generella statsbidrag

De generella statsbidragen fördelas inom ramen för det kommunala utjämningsystemet och utfaller i enlighet med den fördelningsmodell staten tillämpar. De generella statsbidragen är ej villkorade utan varje kommun kan nyttja dessa medel utifrån egna prioriteringar och förutsättningar. Umeå kommunfullmäktige fördelar de generella statsbidrag som tilldelas kommunen i samband med beslut om drifts- och investeringsbudget för kommande år.

Staten kan även tilldela kommunerna generella statsbidrag för riktade frågor, även om staten kommunicerar att medlen avser "riktade" satsningar så föreligger inget rekviderings- eller återrapporteringskrav. Dvs det står kommunerna fritt att nyttja och förfoga över tilldelade medel utifrån egna prioriteringar och förutsättningar.

Riktade statsbidrag

Riktade statsbidrag (specialdestinerade) är öronmärkta för ett visst ändamål. De flesta av dessa betalas ej ut med automatik utan behöver rekvideras och återrapporteras. Flera betydande riktade statsbidrag hanteras bland annat av Skolverket, Socialstyrelsen, Migrationsverket och Myndigheten för Civilt Försvar (MCF).

Syfte

Dessa riktlinjer syftar till att tydliggöra definitioner och begrepp, normera hantering av riktade statsbidrag samt tydliggöra roll- och ansvarsfördelning i kommunstyrelsens och nämnders hantering av riktade statsbidrag. Detta gäller särskilt i de fall då en nämnd har ansvar för att samordna hanteringen av bidrag som berör flera nämnder.

Omfattning och avgränsning

Denna riktlinje normerar hantering av riktade statsbidrag. Denna riktlinje normerar inte hantering av generella statsbidrag, projektmedel samt bidrag riktade till enskilda individer (fr arbetsförmedling etc).

Vilka styrs av riktlinjen?

Kommunstyrelse, kommunens nämnder samt kommunstyrelsens och nämndernas förvaltningar.

Begrepp och definitioner

Villkor	Ett villkor definieras som ett krav på prestation från bidragsmottagaren att genomföra vissa avgränsade åtgärder för att få tillgodogöra sig bidraget.
Generella statsbidrag	Bidrag från staten utan villkor Generella statsbidrag redovisas under posten <i>Generella statsbidrag och utjämnning</i> . Detta innebär att generella statsbidrag fördelas av Umeå kommunfullmäktige i samband med beslut om drifts- och investeringsbudget för kommande år.
Riktade statsbidrag	Bidrag från staten med villkor Riktade statsbidrag redovisas som en post under <i>Verksamhetens intäkter</i> . Detta innebär att riktade statsbidrag ingår i verksamhetens nettokostnader och är utöver tilldelade medel från kommunfullmäktige.
Hantering av	Med hantering av riktade statsbidrag menas i detta dokument en process i vilken följande moment ingår: Bevaka, bedöma, rekvirera, fördela, följa upp, återrapporera och återbetala samt överklaga beslut om det aktuella statsbidraget.

Principiell roll- och ansvarsfördelning

- Nämnd¹ ansvarar för att den kommunövergripande riktlinjen för hantering av riktade statsbidrag följs. Nämnderna kan vid behov skapa egna skriftliga rutiner för att säkerställa att bevakning, ansökan och återrapporering av statsbidrag sker i enlighet med den kommunövergripande riktlinjen.
- Nämnd har ansvar för att hantera riktade statsbidrag som endast berör den egna nämnden. Nämnderna kan med fördel delegera hanteringen av statsbidragen.
- En nämnd kan ha samordningsansvar för hanteringen av riktade statsbidrag inom ett verksamhetsområde som berör flera nämnder. Nämnden kan med fördel delegera samordningsansvaret.
- En nämnd med samordningsansvar ska hantera riktade statsbidrag i samverkan med övriga berörda nämnder. Samtliga berörda nämnder ska komma överens om moment såsom bedömning och fördelning mellan nämnder samt övriga moment som inte är av administrativ karaktär.
- Nämnd har ansvar för att hantera riktade statsbidrag som berör den egna nämnden och extern part. Nämnderna kan med fördel delegera hanteringen av statsbidragen. Nämnden ansvarar för att skriftligen komma överens med extern part om moment såsom bedömning och fördelning samt övriga moment som inte är av administrativ karaktär.

¹ innefattar även kommunstyrelsen som nämnd

Krav på hantering av riktade statsbidrag

1. Bevakning

Respektive nämnd har ansvar för att bevaka utlysningar om riktade statsbidrag inom nämndens ansvarsområde (samt inom de utgifts- och politikområden som ligger inom nämndens befintliga eller potentiella grunduppdrag). Sådan bevakning bör innefatta både tillkomst och bortfall av riktade statsbidrag. Nämnderna kan med fördel delegera sådan bevakning av riktade statsbidrag till förvaltningschef eller annan tjänsteperson. Om nämnden delegerar bevakning bör delegat informera nämnden om väsentliga förändringar (tillkomst/bortfall av riktade statsbidrag) när hen får kännedom om att väsentliga förändringar aviserats.

Nämnd har ansvar för att inom ramen för årlig planerings- och uppföljningsprocess informera kommunstyrelsen om väsentliga förändringar avseende riktade statsbidrag som nämnden fått kännedom om.

2. Bedömning

Respektive nämnd har ansvar för att bedöma om utlysta riktade statsbidrag ska rekvideras. Vid sådan bedömning bör nämnden bedöma om de medel nämnden kan rekquirera genom det riktade statsbidraget är tillräckliga för att tillgodose de krav på prestation, administration och återrapportering som åläggs nämnden vid beviljad rekvirering.

Nämnd ansvarar för att säkerställa en medvetenhet om vilka möjligheter och åtaganden som statsbidraget medför. Statsbidrag som bedöms medföra väsentlig ambitionshöjning eller varaktig kostnadsökning ska särskilt beaktas.

Vid bedömning ska även dialog med eventuella andra nämnder som bedöms ha möjlighet att rekquirera ett specifikt riktat statsbidrag genomföras. Vid dialog ska frågan om vilken nämnd (om flera nämnder kan söka) som har samordningsansvar för hantering och rekquirering av statsbidraget för kommunens räkning avgöras.

3. Rekvirering

Efter bedömning och eventuell dialog med andra berörda nämnder har den nämnd som utsetts som samordningsansvarig nämnd ansvar för att rekvirering sker.

Nämnderna kan med fördel delegera rekvirering och vidare hantering av riktade statsbidrag. Respektive nämnd behöver i så fall säkerställa att nämndens delegationsordning innehåller delegation avseende ansökan eller rekvisition av riktade statsbidrag om beslut om ansökan ska fattas av tjänsteperson. Beslut enligt delegation om att ansöka/rekquirera eller inte söka ett statsbidrag ska meddelas nämnden, beslutet ska motiveras.

Statsbidrag som kräver åtaganden utöver ordinarie verksamhet ska beslutas av nämnd om inte frågan om rekvirering av specifikt riktat statsbidrag delegerats från nämnd till tjänsteperson.

4. Fördelning

Vid fördelning av riktat statsbidrag mellan flera nämnder ska förslag till fördelningsnyckel upparbetas i dialog mellan berörda nämnder. Förslag till fördelning ska dokumenteras skriftligt och innehålla motivering till vald fördelning.

Förslag till fördelning ska fastställas av berörda nämnder.

Kommunstyrelsen har ansvar för att, om behov bedöms föreligga, besluta om samordningsansvar och/eller fördelning av riktade statsbidrag som berör flera nämnder i de fall berörda nämnder ej kan komma överens om samordningsansvar eller fördelning mellan berörda nämnder.

5. Redovisning/bokföring

Nämnderna ansvarar för att redovisa statsbidrag på ett korrekt sätt enligt god redovisningssed och anvisning från Stadsledningskontoret.

6. Genomförande av prestation enligt villkor

Den/de nämnder som är mottagare av medel från ett riktat statsbidrag ansvarar för att prestation och övriga villkor som förknippas med det riktade statsbidraget tillgodoses.

För de statsbidrag som kräver en utökad organisation eller särskilda kostnadsökningar ska en separat handlingsplan redogöra för hur prestationen ska utföras och hur övriga villkor som förknippas med det riktade statsbidraget tillgodoses. I planen ska det framgå hur eventuella återbetalningskrav ska fördelas (se även punkt 8 nedan).

Handlingsplanen ska anmälas till den/de nämnder som ansvarar för att prestation genomförs och villkor efterlevs.

7. Återrapportering

Nämnderna återrapporterar nyttjande av medel och prestationskrav för de statsbidrag nämnden rekviderat på ett korrekt sätt till ansvariga myndigheter i enlighet med de villkor som följer med det riktade statsbidraget.

Under året ska en fortlöpande återrapportering avseende nämndens nyttjande av riktade statsbidrag ske från nämndens förvaltning till nämnden i lämplig omfattning. Om förvaltning identifierar att villkor/prestationskrav riskerar att ej tillgodoses ska nämnden informeras så tidigt som möjligt. Om nämnd får indikation på att villkor/prestationskrav ej kommer att tillgodoses och det därmed uppstår risk för återbetalning ska nämnd informera kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder.

Utöver den löpande rapporteringen ska en mer omfattande återrapportering till nämnd ske en gång per år. Årlig återrapportering ska innefatta:

- En sammanställning över de riktade statsbidrag nämnden nyttjat, omfattning av de medel nämnden rekviderat och beviljats per statsbidrag samt uppgift om ev återbetalning till följd av att nämnden ej uppfyllt statsbidragets villkor.

Denna sammanställning ska behandlas i samband med nämndens rapport för tertial 3.

Protokollsutdrag och sammanställning ska vidare rapporteras till kommunstyrelsen i samband med att nämnden överlämnar rapport för tertial 3 till kommunstyrelsen.

8. Återbetalning

Om prestation ej tillgodoses har respektive nämnd ansvar för att hantera ev återbetalning av riktade statsbidrag som endast berör den egna nämnden. Om riktat statsbidrag fördelats till flera nämnder och en/eller flera nämnder ej uppfyller prestationskrav och krav på återbetalning därmed uppstår för det riktade statsbidraget i sin helhet ska den/de nämnder som ej tillgodosett villkor/prestationskrav stå för återbetalningskravet.

Revidering av riktlinjerna

Denna riktlinjes aktualitet och relevans prövas kontinuerligt i enlighet med Umeå kommuns Riktlinje för styrande dokument. Om aktualitets- och relevansprövning påvisar behov av revidering tillställs denna bedömning kommunstyrelsen för beslut om att riktlinjen ska revideras. Förslag till revidering bereds och tillställs därefter kommunstyrelsen för fastställande.

Relaterade styrdokument

Riktlinje för God ekonomisk hushållning

Riktlinje för planeringsprocess

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-04-07

§ 130

Diariennr: KS-2026/00271

Remiss av förslag till riktlinje för hantering av riktade statsbidrag**Beslut****Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar****att överlämna förslag till riktlinje för hantering av riktade statsbidrag på remiss till kommunens nämnder****att kommunens nämnder åläggs att inkomma med skriftligt remissyttrande till kommunstyrelsen senast 1 september 2026.****Ärendebeskrivning**

Umeå kommun saknar idag politiskt fastställd styrning som

- normerar arbetet med att bedöma, besluta, rekvirera, bokföra, nyttja och återrapporera riktade statsbidrag.
- tydliggör ansvars- och rollfördelning i de fall riktade statsbidrag kan/bör fördelas till flera nämnder.

Avsaknad av politiskt fastställd styrning inom området försvårar ansvarsfördelning och gränsdragning mellan kommunens nämnder.

Avsaknad av gemensamma principer/förhållningsätt och arbetssätt (normering) innebär att sådan normering behöver upparbetas vid bedömning och rekvirering av varje enskilt riktat statsbidrag som kan/bör fördelas till två eller flera nämnder, något som är administrativt betungande och därför inte sker i den omfattning och med den kvalitet i beslutsunderlag som är eftersträvsvärd.

Umeå kommun saknar även systematik/stödjande strukturer som:

- Underlättar nämnders och förvaltningars arbete med bevakning och bedömning av de riktade statsbidrag som staten aviserar.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun**Protokollsutdrag**Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-04-07

- Ger överblick över vilka riktade statsbidrag som rekvideras av nämnder och förvaltningar och vilken omfattning dessa statsbidrag har. Avsaknad av överblick/helhetsbild innebär att det är svårt att bedöma konsekvenser för kommunen som helhet, enskild nämnd och berörd verksamhet om ett eller flera riktade statsbidrag tillkommer eller faller bort.

Mot ovanstående bakgrund beslutade kommunstyrelsen den 17 mars att ge Stadsledningskontoret i uppdrag att inleda beredning av förslag till riktlinje för hantering av statsbidrag.

Stadsledningskontorets avdelning för ekonomi & styrning har därför upparbetat förslag till riktlinje för hantering av riktade statsbidrag. Förslaget har upparbetats i samråd med förvaltningarnas ekonomichefer. Förslaget lämnas nu på remiss till kommunens nämnder.

För att underlätta kommunens, nämndernas och förvaltningarnas arbete med bevakning och bedömning av de riktade statsbidrag som staten aviserar har regeringen gett Ekonomistyrningsverket och Statskontoret i uppdrag att inrätta en statsbidragsportal. Portalen ska enligt regeringens uppdrag inrättas senast den 31 mars 2026.

Komplettering av reglemente för kommunens nämnder och styrelse

Med anledning av genomförd översyn har stadsledningskontoret även identifierat behov av ett tillägg till reglemente för kommunens nämnder och styrelse. Förslaget är att i reglementets avsnitt 1.1 Nämndernas uppdrag stryka nuvarande skrivning om att *respektive nämnd svarar inom sitt område för att ansöka om statsbidrag gällande nämndens verksamhet*

och ersätta denna skrivning med

respektive nämnd svarar inom sitt område för att hantera riktade statsbidrag inom nämndens område, och i förekommande fall samordna denna hantering för flera nämnder när detta bedöms lämpligt.

Sådan förändring sker med fördel efter att remisshantering är genomförd, dvs när förslag till riktlinje ska fastställas.

Beslutsunderlag

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-04-07

Remissutgåva – Riktlinje för hantering av riktade statsbidrag

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslut och beslutsunderlag ska skickas till

Samtliga nämnder

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 66

Diariennr: IFN-2026/00158

Remiss av förslag till riktlinje för hantering av riktade statsbidrag

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tillstyrker riktlinjen

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden har ombetts besvara remissen ”Riktlinje för hantering av riktade statsbidrag”.

Riktlinjen innehåller förtydliganden kring gränsdragning när statsbidrag delas mellan nämnder inom kommunen samt ansvarsfördelning utifrån primär mottagare av statsbidrag.

Nämnden ser positivt på riktlinjen och dess förtydliganden kring hantering av statsbidrag.

Beslutsunderlag

Riktlinje för hantering av riktade statsbidrag

Beredningsansvariga

Simon Blomberg, Ekonomichef

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tillstyrker riktlinjen

Förslag till beslut under överläggningarna

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar i enlighet med stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Sida 2 av 2

Umeå kommun

Click here to enter text.

Protokollsutdrag

Click here to enter text.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Tjänsteskrivelse

2026-07-28

Individ- och
familjenämndens
arbetsutskott

Diariernr: IFN-2026/00254

Revidering av tillämpningsanvisningar för avgifter inom vård och omsorg

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden godkänner de reviderade tillämpningsanvisningarna för avgifter inom vård och omsorg.

Ärendebeskrivning

Tillämpningsanvisningarnas syfte är att beskriva de olika delarna för avgiftsuttag för insatser beviljade enligt socialtjänstlagen (SoL) samt avgifter för hemsjukvård (HSL).

Föreliggande revidering av tillämpningsanvisningarna avser främst förtydliganden, uppdatering av begrepp samt anpassningar till aktuell lagstiftning. De huvudsakliga förändringarna är följande:

- Uppdatering av laghänvisningar avseende avgiftsregler i socialtjänstlagen.
- Uppdatering och enhetliggörande av begrepp, exempelvis ändring från *bistånd* till *insats* samt från *biståndsbedömd* till *behovsprövad*.
- Förtydliganden av regler kring jämkning vid dubbla boendekostnader, inklusive förtydligande av vilka hushållstyper som omfattas samt hantering av ansökan.
- Förtydliganden av avgiftsfria insatser
- Justering av vad som ska ingå i inkomstbegreppet, där även ej skattepliktig utlandspension inkluderas.
- Borttagande av felaktig uppgift avseende frånvaroavdrag kopplat till måltider.
- Redaktionella ändringar och språkliga förtydliganden.

Revideringarna medför inte några principiella förändringar utan syftar till att säkerställa korrekt tillämpning, tydlighet och aktualitet i styrdokumentet.

Tjänsteskrivelse

Dnr: IFN-2026/00254

Revideringar av tillämpningsanvisningar för avgifter inom vård och omsorg hanteras i såväl äldrenämnden som individ- och familjenämnden.

Beslutsunderlag

Tillämpningsanvisningar för avgifter inom vård och omsorg

Beredningsansvariga

Erica Andersson, enhetschef

Beslutet ska skickas till

Erica Andersson, enhetschef

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Simon Blomberg
Ekonomichef

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 65

Diariennr: IFN-2026/00254

Revidering av tillämpningsanvisningar för avgifter inom vård och omsorg

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden godkänner de reviderade tillämpningsanvisningarna för avgifter inom vård och omsorg med följande tillägg:

- Att löptexten rörande inkomster i andra och tredje stycket, s. 7 görs om till en punktlista.

Ärendebeskrivning

Tillämpningsanvisningarnas syfte är att beskriva de olika delarna för avgiftsuttag för insatser beviljade enligt socialtjänstlagen (SoL) samt avgifter för hemsjukvård (HSL). ¹

Föreliggande revidering av tillämpningsanvisningarna avser främst förtydliganden, uppdatering av begrepp samt anpassningar till aktuell lagstiftning. De huvudsakliga förändringarna är följande:

- Uppdatering av laghänvisningar avseende avgiftsregler i socialtjänstlagen.
- Uppdatering och enhetliggörande av begrepp, exempelvis ändring från *bistånd* till *insats* samt från *biståndsbedömd* till *behovsprövad*.
- Förtydliganden av regler kring jämkning vid dubbla boendekostnader, inklusive förtydligande av vilka hushållstyper som omfattas samt hantering av ansökan.
- Förtydliganden av avgiftsfria insatser
- Justering av vad som ska ingå i inkomstbegreppet, där även ej skattepliktig utlandspension inkluderas.
- Borttagande av felaktig uppgift avseende frånvaroavdrag kopplat till måltider.
- Redaktionella ändringar och språkliga förtydliganden.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun[Click here to enter text.](#)**Protokollsutdrag**[Click here to enter text.](#)

Revideringarna medför inte några principiella förändringar utan syftar till att säkerställa korrekt tillämpning, tydlighet och aktualitet i styrdokumentet.

Revideringar av tillämpningsanvisningar för avgifter inom vård och omsorg hanteras i såväl äldrenämnden som individ- och familjenämnden.

Beslutsunderlag

Tillämpningsanvisningar för avgifter inom vård och omsorg

Beredningsansvariga

Erica Andersson, enhetschef

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden godkänner de reviderade tillämpningsanvisningarna för avgifter inom vård och omsorg.

Förslag till beslut under överläggningarna

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med följande tillägg:

- Att löptexten rörande inkomster i andra och tredje stycket, s. 7 görs om till en punktlista.

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar i enlighet med stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut med följande tillägg:

- Att löptexten rörande inkomster i andra och tredje stycket, s. 7 görs om till en punktlista.

Beslutet ska skickas till

Erica Andersson, enhetschef

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 65

Diariennr: IFN-2026/00254

Revidering av tillämpningsanvisningar för avgifter inom vård och omsorg

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden godkänner de reviderade tillämpningsanvisningarna för avgifter inom vård och omsorg med följande tillägg:

- Att löptexten rörande inkomster i andra och tredje stycket, s. 7 görs om till en punktlista.

Ärendebeskrivning

Tillämpningsanvisningarnas syfte är att beskriva de olika delarna för avgiftsuttag för insatser beviljade enligt socialtjänstlagen (SoL) samt avgifter för hemsjukvård (HSL). ¹

Föreliggande revidering av tillämpningsanvisningarna avser främst förtydliganden, uppdatering av begrepp samt anpassningar till aktuell lagstiftning. De huvudsakliga förändringarna är följande:

- Uppdatering av laghänvisningar avseende avgiftsregler i socialtjänstlagen.
- Uppdatering och enhetliggörande av begrepp, exempelvis ändring från *bistånd* till *insats* samt från *biståndsbedömd* till *behovsprövad*.
- Förtydliganden av regler kring jämkning vid dubbla boendekostnader, inklusive förtydligande av vilka hushållstyper som omfattas samt hantering av ansökan.
- Förtydliganden av avgiftsfria insatser
- Justering av vad som ska ingå i inkomstbegreppet, där även ej skattepliktig utlandspension inkluderas.
- Borttagande av felaktig uppgift avseende frånvaroavdrag kopplat till måltider.
- Redaktionella ändringar och språkliga förtydliganden.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun[Click here to enter text.](#)**Protokollsutdrag**[Click here to enter text.](#)

Revideringarna medför inte några principiella förändringar utan syftar till att säkerställa korrekt tillämpning, tydlighet och aktualitet i styrdokumentet.

Revideringar av tillämpningsanvisningar för avgifter inom vård och omsorg hanteras i såväl äldre- och familjenämnden som individ- och familjenämnden.

Beslutsunderlag

Tillämpningsanvisningar för avgifter inom vård och omsorg

Beredningsansvariga

Erica Andersson, enhetschef

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden godkänner de reviderade tillämpningsanvisningarna för avgifter inom vård och omsorg.

Förslag till beslut under överläggningarna

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med följande tillägg:

- Att löptexten rörande inkomster i andra och tredje stycket, s. 7 görs om till en punktlista.

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar i enlighet med stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut med följande tillägg:

- Att löptexten rörande inkomster i andra och tredje stycket, s. 7 görs om till en punktlista.

Beslutet ska skickas till

Erica Andersson, enhetschef

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Tjänsteskrivelse

2026-04-17

Individ- och
familjenämndens
arbetsutskott

Diariennr: IFN-2026/00156

Revidering av riktlinje för personuppgiftsincidenthantering

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att fastställa reviderad riktlinje för personuppgiftsincidenthantering.

Ärendebeskrivning

Nuvarande riktlinje för personuppgiftsincidenter antogs 2018. Vid revision av riktlinjen uppmärksammas att dataskyddsombudet står som dokumentansvarig, vilket inte är korrekt och måste rättas till. Dataskyddsombudet ska vara fristående från verksamhetens dataskyddsarbete och kan därför inte vara dokumentansvarig för personuppgiftsansvariges (nämndens) riktlinjer. I arbetet med revideringen har det för övrigt gjorts justeringar och tillägg av redaktionell karaktär samt att riktlinjen upprättas med stöd av Umeå kommuns uppdaterad mall för riktlinjer. Justeringar och tillägg är markerade med gul överstrykning. Revideringen omfattar inte några ändringar av inriktning eller ambitionsnivå föreslås inte.

Barnrättsperspektiv

Ej aktuellt.

Beslutsunderlag

Reviderad riktlinje för personuppgiftsincidenthantering

Beredningsansvariga

Kerstin Bergsten, personuppgiftskoordinator

Beslutet ska skickas till

Kerstin Bergsten, personuppgiftskoordinator

Ulrika Gustavsson, stabschef

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Kerstin Bergsten
Personuppgiftskoordinator

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 69

Diariennr: IFN-2026/00156

Revidering av riktlinje för personuppgiftsincidenthantering

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att fastställa reviderad riktlinje för personuppgiftsincidenthantering.

Ärendebeskrivning

Nuvarande riktlinje för personuppgiftsincidenter antogs 2018. Vid revision av riktlinjen uppmärksammas att dataskyddsombudet står som dokumentansvarig, vilket inte är korrekt och måste rättas till. Dataskyddsombudet ska vara fristående från verksamhetens dataskyddsarbete och kan därför inte vara dokumentansvarig för personuppgiftsansvariges (nämndens) riktlinjer. I arbetet med revideringen har det för övrigt gjorts justeringar och tillägg av redaktionell karaktär samt att riktlinjen upprättas med stöd av Umeå kommuns uppdaterad mall för riktlinjer. Justeringar och tillägg är markerade med gul överstrykning. Revideringen omfattar inte några ändringar av inriktning eller ambitionsnivå föreslås inte.

Barnrättsperspektiv

Ej aktuellt.

Beslutsunderlag

Reviderad riktlinje för personuppgiftsincidenthantering

Beredningsansvariga

Kerstin Bergsten, personuppgiftskoordinator

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att fastställa reviderad riktlinje för personuppgiftsincidenthantering.

Förslag till beslut under överläggningarna

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar i enlighet med stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Beslutet ska skickas till

Kerstin Bergsten, personuppgiftskoordinator

Ulrika Gustavsson, stabschef

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Riktlinje för Personuppgiftsincidenthantering

Beslutad av:
Individ- och
familjenämnden
Dokumenttyp:
Riktlinje

Diarienummer:
IFN-2026/00156
Giltighetstid:
Tillsvidare

Datum, paragraf för beslut:
2026-08-26 § XX
Dokumentansvarig:
Personuppgiftskoordinator

Dokumentet styr:
Stöd- och
omsorgsförvaltningen

Innehåll

Riktlinje för Personuppgiftsincidenthantering	1
Innehåll	2
Bakgrund	3
Syfte	3
Omfattning och avgränsning	3
Vilka styrs av riktlinjen?	3
Begrepp och definitioner	3
Arbetsgång	3
Ansvar	4
Praktisk hantering	4

Bakgrund

Riktlinjen är ett styrdokument beslutad av individ- och familjenämnden och gäller hanteringen av personuppgiftsincidenter enligt dataskyddsförordningen (EU 2016/679) (GDPR).

Syfte

Syftet med riktlinje är att förtydliga ansvarsroller och det sätt som nämnden hanterar personuppgiftsincidenter enligt de krav som finns i dataskyddsförordningen (EU 2016/679) för att upptäcka de personuppgiftsincidenter som sker, hantera personuppgiftsincidenter skyndsamt och åtgärda orsaken till att personuppgiftsincidenter sker.

Omfattning och avgränsning

Riktlinjen omfattar nämndens hantering av personuppgiftsincidenter enligt artiklarna 33 och 34 i Dataskyddsförordningen (GDPR).

Vilka styrs av riktlinjen?

Alla verksamheter under nämnden ska följa riktlinjen och framtagna tillhörande rutin.

Begrepp och definitioner

Med personuppgiftsincident avses en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats.

Exempel på detta kan vara en tappad eller stulen digital enhet (dator, platta, mobiltelefon, USB-disk/minne), ett dataintrång, ett mejl i Outlook som innehåller sekretess- och/eller känsliga personuppgifter, ett brev eller SEFOS meddelande som skickats till fel mottagare eller en incident där en persons uppgifter har gått förlorade eller inte längre är tillgängliga.

Arbetsgång

Nedan följer beskrivning av ansvar för att undvika att personuppgiftsincident inträffar samt praktisk hantering i samband med att personuppgiftsincident uppmärksammas.

Ansvar

Ansvar för att undvika, upptäcka och rapportera om personuppgiftsincidenter till personuppgiftsansvarig (nämnden) åligger varje anställd i Umeå kommun. Chefer på alla nivåer har ett ansvar att aktivt verka för en positiv attityd kring detta.

Ansvar för att utreda personuppgiftsincidenter ingår i verksamhetsansvaret och samordnas av utsedd tjänsteperson (vid tidpunkt för skrivningen av riktlinjen är det personuppgiftskoordinator).

Ansvar för att anmäla en personuppgiftsincident till den tillsynsmyndighet som anges i förordning (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, (vid tidpunkten för riktlinjens antagande är Integritetsskyddsmyndigheten, IMY, tillsynsmyndighet) åligger personuppgiftsansvarig (nämnden). Anmälan till tillsynsmyndigheten är en ren verkställighet av lag och inte något som kan överklagas. Bedömningen om en incident ska anmälas till tillsynsmyndigheten och utförande av eventuell efterföljande anmälan är således inte ett beslut och därmed inte något som behöver delegeras från nämnd.

Praktisk hantering

När en personuppgiftsincident uppmärksammas i verksamheten ska den rapporteras via det framtagna kommungemensamma IT-verktyget. Vid användning av IT-verktyg för rapportering får inga känsliga personuppgifter eller sekretesskyddade uppgifter anges.

Oavsett om en personuppgiftsincident anmäls till tillsynsmyndighet eller inte, ska incidenten dokumenteras. Dokumentationen ska bland annat innehålla information om vad som har hänt, varför det har hänt och vilka personuppgifter som är påverkade. Den ska även innehålla konsekvenser för de registrerade och de åtgärder som vidtas för ett minska konsekvenserna. Dokumentationen möjliggör att identifiera brister och utvecklingsbehov i det löpande och systematiska arbetet med dataskydd och informationssäkerhet. Det ska utifrån dokumentationen vara möjligt att kontrollera att nämnden följt bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Dokumentationen ska göra det möjligt för tillsynsmyndigheten att kontrollera efterlevnad av GDPR.

Om det är sannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska händelsen anmälas till tillsynsmyndigheten. Anmälan av personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten ska göras utan onödigt dröjsmål men i vart fall inom 72 timmar från det att händelsen rapporterats. Vem som anmäler en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten å nämndens vägnar ska framgå av framtagna

Riktlinje för personuppgiftsincidenthantering

2026-08-26

rutin. En anmälan till tillsynsmyndighet blir allmän handling och får inte innehålla sekretesskyddade personuppgifter.

Om personuppgiftsincidenten sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter och inte något av undantagen i artikel 34 GDPR är tillämpliga, ska den registrerade utan onödigt dröjsmål informeras om personuppgiftsincidenten.

Närmare detaljer om hur anmälan och hantering av personuppgiftsincident ska framgå av framtagna rutiner.

Nämnden ska årligen informeras om de incidenter som skett inom sitt verksamhetsområde.

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 69

Diariennr: IFN-2026/00156

Revidering av riktlinje för personuppgiftsincidenthantering

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att fastställa reviderad riktlinje för personuppgiftsincidenthantering.

Ärendebeskrivning

Nuvarande riktlinje för personuppgiftsincidenter antogs 2018. Vid revision av riktlinjen uppmärksammas att dataskyddsombudet står som dokumentansvarig, vilket inte är korrekt och måste rättas till. Dataskyddsombudet ska vara fristående från verksamhetens dataskyddsarbete och kan därför inte vara dokumentansvarig för personuppgiftsansvariges (nämndens) riktlinjer. I arbetet med revideringen har det för övrigt gjorts justeringar och tillägg av redaktionell karaktär samt att riktlinjen upprättas med stöd av Umeå kommuns uppdaterad mall för riktlinjer. Justeringar och tillägg är markerade med gul överstrykning. Revideringen omfattar inte några ändringar av inriktning eller ambitionsnivå föreslås inte.

Barnrättsperspektiv

Ej aktuellt.

Beslutsunderlag

Reviderad riktlinje för personuppgiftsincidenthantering

Beredningsansvariga

Kerstin Bergsten, personuppgiftskoordinator

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att fastställa reviderad riktlinje för personuppgiftsincidenthantering.

Förslag till beslut under överläggningarna

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar i enlighet med stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Beslutet ska skickas till

Kerstin Bergsten, personuppgiftskoordinator

Ulrika Gustavsson, stabschef

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Tjänsteskrivelse

2026-07-27

Individ- och
familjenämndens
arbetsutskott

Diariernr: IFN-2026/00190

Yttrande över fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med yttrande fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026-06-09

Ärendebeskrivning

Syftet är att denna översiktsplan ska tydliggöra hur Holmsund och Obbola bör utvecklas i enlighet med kommunens strategi för hållbar tillväxt och visionen om 200 000 invånare, samt skapa förutsättningar för Holmsund och Obbola att växa med en hållbar bebyggelsestruktur som ger attraktiva boendemiljöer samt goda förutsättningar för hamnens och näringslivets utveckling.

Översiktsplanen visar på kommunens vision för den långsiktiga mark- och vattenanvändningen. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska nyttjas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen beakta en rad allmänna intressen. I lagtexten nämns bland annat natur- och kulturvärden, goda miljöförhållanden, god social livsmiljö för alla samhällsgrupper, bostadsbyggande, kommunikationsleder, klimataspekter och ekonomisk tillväxt.

Planläggningen ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Översiktsplanen används när kommunen upprättar detaljplaner och områdesbestämmelser eller prövar bygglov enligt plan- och bygglagen.

Beslutsunderlag

Samråd om fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola

Yttrande fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026-06-09

2 av 2

Tjänsteskrivelse

Dnr: IFN-2026/00190

Beredningsansvariga

Johan Tovetjärn, strateg

Beslutet ska skickas till

Strategisk utveckling

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Johan Tovetjärn
Strateg

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 67

Diariennr: IFN-2026/00190

Yttrande över fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med yttrande fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026-06-09

Ärendebeskrivning

Syftet är att denna översiktsplan ska tydliggöra hur Holmsund och Obbola bör utvecklas i enlighet med kommunens strategi för hållbar tillväxt och visionen om 200 000 invånare, samt skapa förutsättningar för Holmsund och Obbola att växa med en hållbar bebyggelsestruktur som ger attraktiva boendemiljöer samt goda förutsättningar för hamnens och näringslivets utveckling.

Översiktsplanen visar på kommunens vision för den långsiktiga mark- och vattenanvändningen. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska nyttjas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Översiktsplanen ska enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen beakta en rad allmänna intressen. I lagtexten nämns bland annat natur- och kulturvärden, goda miljöförhållanden, god social livsmiljö för alla samhällsgrupper, bostadsbyggande, kommunikationsleder, klimataspekter och ekonomisk tillväxt.

Planläggningen ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Översiktsplanen används när kommunen upprättar detaljplaner och områdesbestämmelser eller prövar bygglov enligt plan- och bygglagen.

Beslutsunderlag

Samråd om fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun[Click here to enter text.](#)**Protokollsutdrag**[Click here to enter text.](#)

Yttrande fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026-06-09

Beredningsansvariga

Johan Tovetjärn, strateg

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med yttrande fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026-06-09

Förslag till beslut under överläggningarna

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar i enlighet med stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut.

Beslutet ska skickas till

Strategisk utveckling

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Strategisk utveckling
stadsledningskontoret

Yttrande över fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola - Strategisk utveckling stadsledningskontoret

Individ- och familjenämnden ser överlag mycket positivt på den fördjupade översiktsplanen för Holmsund och Obbola. Planförslaget präglas av ett tydligt hållbarhetsperspektiv där ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter vägs samman på ett genomtänkt sätt. Nämnden bedömer att planen utgör en god grund för den långsiktiga utvecklingen av tätorterna.

Nämnden vill särskilt lyfta fram det positiva i att den sociala dimensionen ges ett tydligt utrymme i den översiktliga fysiska planeringen. Planens resonemang kring blandade boendeformer, tillgänglighet, mötesplatser, gång- och cykelstråk samt utvecklade centrum bidrar till förutsättningar för delaktighet, jämlika livsvillkor och social sammanhållning. Det är även positivt att planen uppmärksammar behovet av LSS-boenden, daglig verksamhet och medborgarnära socialt arbete. Sammantaget ger detta en god grund för ett socialt hållbart samhällsbyggande.

Nämnden ser samtidigt några områden där planen kan utvecklas ytterligare. Ett sådant område är kopplingen mellan befolkningsutvecklingen och den långsiktiga planeringen av social infrastruktur. Översiktsplanen är ett strategiskt dokument och utgör en viktig länk mellan kommunens befolkningsprognoser och den fortsatta detaljplaneringen samt lokalförsörjningsplaneringen. För att denna planeringskedja ska fungera väl behöver planen inte enbart beskriva att behov finns, utan också ge en uppfattning om behovens storleksordning. Utifrån befolkningsprognosen bedöms behov uppstå av cirka 3–5 nya boendeenheter under de kommande tio åren samt ytterligare cirka 2–3 boendeenheter under efterföljande tioårsperiod. Med boendeenheter avses här exempelvis gruppboendestäder, serviceboendestäder, HVB eller andra

Umeå Kommun

Postadress 901 84 Umeå
Besöksadress Skolgatan 31A
Tel växel 090-16 10 00 (växel)

Ledning och stab IFN

Johan Tovetjärn
johan.tovetjarn@umea.se

boendeformer enligt LSS och socialtjänstlagen. Den exakta fördelningen mellan olika boendeformer kan inte förutses på denna planeringsnivå. Befolkningsutvecklingen bedöms även medföra behov av ytterligare lokaler för daglig verksamhet, mötesplatser och medborgarnära socialt arbete. Även dessa behov bör beaktas i den fortsatta planeringen så att erforderlig kapacitet och lämpliga lokaliseringar kan säkerställas.

Nämnden bedömer att dessa kompletteringar skulle stärka planens funktion som strategiskt underlag för kommunens fortsatta samhällsplanering och bidra till att den sociala infrastrukturen ges likvärdiga planeringsförutsättningar som annan kommunal infrastruktur.

Ulrika Gustafsson
Stabschef

Johan Tovetjärn
Strateg

Från: Elin Lindqvist
Skickat: den 12 maj 2026 07:26
Kopia: Thomas Lundgren
Ämne: Samråd om fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Inväntar återkoppling

Samråd om fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola

Förslag till ny Fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola är ute på samråd fram till **6 september 2026**.

Planhandlingen samt en samrådsredogörelse från tidigare samråd 2023 kan laddas ner från webbplatsen [Holmsund och Obbola - Umeå kommun \(umea.se\)](https://www.umea.se/holmsund-obbola).

Syftet med planen är att tydliggöra hur Holmsund och Obbola bör utvecklas i enlighet med kommunens strategi för hållbar tillväxt och bidra till att nå visionen om 200 000 Umeåbor. Planen ska skapa förutsättningar för orterna att växa med attraktiva boendemiljöer och ge goda förutsättningar för hamnens och näringslivets utveckling.

Planförslaget redovisar förslag på hur mark ska användas för bostäder, verksamheter, grönområden, gator, torg m.m. och ger vägledning för efterföljande beslut om hur mark- och vattenområden ska nyttjas.

2023 genomfördes ett samråd om ett tidigare förslag till översiktsplan. Efter samrådet ändrades förutsättningarna för några av de viktigaste frågorna i samrådsversionen 2023. Eftersom det har inneburit en omfattande omarbetning av planförslaget genomförs nu ett nytt samråd.

Inkomna synpunkter under samrådet 2023 finns sammanfattade i samrådsredogörelsen med en kommentar om hur de bedömts i det nya planförslaget.

Synpunkter på det nya planförslaget ska ha inkommit **senast 6 september 2026** och lämnas till

med e-post
elin.lindqvist@umea.se

eller med post
 Umeå kommun
 Stadsledningskontoret
 Elin Lindqvist
 Strategisk utveckling
 Skolgatan 31A
 90184 Umeå

Frågor bevaras av:

Thomas Lundgren

Samhällsplanerare

Stadsledningskontoret

Umeå kommun

thomas.lundgren@umea.se

090-16 13 56

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 67

Diariennr: IFN-2026/00190

Yttrande över fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med yttrande fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026-06-09

Ärendebeskrivning

Syftet är att denna översiktsplan ska tydliggöra hur Holmsund och Obbola bör utvecklas i enlighet med kommunens strategi för hållbar tillväxt och visionen om 200 000 invånare, samt skapa förutsättningar för Holmsund och Obbola att växa med en hållbar bebyggelsestruktur som ger attraktiva boendemiljöer samt goda förutsättningar för hamnens och näringslivets utveckling.

Översiktsplanen visar på kommunens vision för den långsiktiga mark- och vattenanvändningen. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska nyttjas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Översiktsplanen ska enligt bestämmelserna i plan- och bygglagen beakta en rad allmänna intressen. I lagtexten nämns bland annat natur- och kulturvärden, goda miljöförhållanden, god social livsmiljö för alla samhällsgrupper, bostadsbyggande, kommunikationsleder, klimataspekter och ekonomisk tillväxt.

Planläggningen ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Översiktsplanen används när kommunen upprättar detaljplaner och områdesbestämmelser eller prövar bygglov enligt plan- och bygglagen.

Beslutsunderlag

Samråd om fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

Yttrande fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026-06-09

Beredningsansvariga

Johan Tovetjärn, strateg

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med yttrande fördjupad översiktsplan Holmsund Obbola 2026-06-09

Förslag till beslut under överläggningarna

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar i enlighet med stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut.

Beslutet ska skickas till

Strategisk utveckling

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Tjänsteskrivelse

2026-06-09

Individ- och
familjenämndens
arbetsutskott

Diariennr: IFN-2025/00318

Yttrande över Motion 37/2025: Inför avgiftsfria resor till och från LSS-fritids

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunfullmäktige i enlighet med yttrande 2026-06-09 och föreslår därmed att motionen anses vara besvarad.

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att Umeå kommun ska utreda och presentera ett förslag till politiskt beslut för hur kommunen kan tillgodose behovet av avgiftsfri transport till och från korttidstillsyn för skolungdom över tolv år (i motionen kallat LSS-fritids). Vänsterpartiet yrkar också att utredningen ska inkludera, men inte nödvändigtvis begränsas till, en beskrivning av hur behovet skulle kunna tillgodoses enligt socialtjänstlagen, samt som en del av skolskjutsen.

Utifrån att en kommunövergripande översyn av samhällsbetalda resor ska genomföras föreslår förvaltningen att motionen anses vara besvarad.

Beslutsunderlag

Motion 37/2025 Inför avgiftsfria resor till och från LSS-fritids
Yttrande 2026-06-09

Beredningsansvariga

Tilda Molin, utredare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Tilda Molin
Utredare

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 68

Diariennr: IFN-2025/00318

Motion 37/2025: Inför avgiftsfria resor till och från LSS-fritids

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunfullmäktige i enlighet med Yttrande 2026-06-09 och föreslår därmed att motionen anses vara besvarad.

Reservation

Andreas Sellstedt (V) reserverar sig mot beslutet

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att Umeå kommun ska utreda och presentera ett förslag till politiskt beslut för hur kommunen kan tillgodose behovet av avgiftsfri transport till och från korttidstillsyn för skolungdom över tolv år (i motionen kallat LSS-fritids). Vänsterpartiet yrkar också att utredningen ska inkludera, men inte nödvändigtvis begränsas till, en beskrivning av hur behovet skulle kunna tillgodoses enligt Socialtjänstlagen, samt som en del av skolskjutsen.

Utifrån att en kommunövergripande översyn av samhällsbetalda resor ska genomföras föreslår förvaltningen att motionen anses vara besvarad.

Beslutsunderlag

Motion 37/2025 Inför avgiftsfria resor till och från LSS-fritids

Yttrande 2026-06-09

Beredningsansvariga

Tilda Molin, utredare

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunfullmäktige i enlighet med Yttrande 2026-06-09 och föreslår därmed att motionen anses vara besvarad.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

Förslag till beslut under överläggningarna

Andreas Sellstedt (V) yrkar bifall till motionen

Andreas Lundgren (S) och Igor Hell (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut, att anse motionen besvarad

Arbetsutskottets beslutsordning

Ordförande uppfattar att det finns två förslag till beslut

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att arbetsutskottet beslutar i enlighet med stöd- och omsorgsförvaltningens förslag, att anse motionen besvarad.

Reservation

Andreas Sellstedt (V) reserverar sig mot beslutet, med följande motivering:

”Det är positivt att Umeå kommun nu ska genomföra en översyn av samhällsbetalda resor, men i det är inte tydligt i formuleringen av detta uppdrag att resor till och från s.k. LSS-fritids ingår. Vänsterpartiet står därför fast vid att kommunen särskilt behöver se över hur dessa resor kan bli avgiftsfria för den enskilde, och vid ett bifall av vår motion.”

Beslutet ska skickas till

KS diarium

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Kommunfullmäktige

Yttrande över Motion 37/2025: Inför avgiftsfria resor till och från LSS-fritids

Vänsterpartiet har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att Umeå kommun ska utreda och presentera ett förslag till politiskt beslut för hur kommunen kan tillgodose behovet av avgiftsfri transport till och från korttidstillsyn för skolungdom över tolv år (i motionen kallat LSS-fritids). Vänsterpartiet yrkar också att utredningen ska inkludera, men inte nödvändigtvis begränsas till, en beskrivning av hur behovet skulle kunna tillgodoses enligt Socialtjänstlagen, samt som en del av skolskjutsen.

Bakgrund

Individ- och familjenämnden beslutade i juni 2025 att avskaffa gratis skolskjuts till och från korttidstillsyn för skolungdom över tolv år. Detta efter att en genomlysning av nämndens verksamheter visat att tjänsten låg utanför nämndens uppdrag samt att den tillhandahölls utan stöd i laglig grund.

I samband med beslutet gav individ-och familjenämnden förvaltningen i uppdrag att se över om kompensatoriska åtgärder kan behövas i enskilda fall för att minimera negativa konsekvenser för enskilda och säkerställa att den enskilde får det stöd som behövs. Beslutet ska enligt protokollet utvärderas hösten 2026 när beslutet trätt i kraft sedan sex månader. Utvärderingen ska svara på om behoven tillgodoses för enskilda.

Skolförvaltningarna beslutade som en tillfällig lösning att fortsätta tillhandahålla huvuddelen av de aktuella resorna under vårterminen 2026. Under våren 2026 antog gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden nya riktlinjer som innebär att de endast står för de resor som nämnden är skyldig enligt lag, vilket innebär att de framåt inte tillhandahåller resor till och från korttidstillsyn för skolungdom över tolv år.

Om kommuners möjlighet att tillhandahålla avgiftsfria resor till och från korttidstillsyn för skolungdom över tolv år

I lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) finns tio definierade insatser, och transport är inte en av dessa. Det går därför inte att tillhandahålla ytterligare insatser i form av transport med stöd av LSS.

Umeå Kommun

Postadress 901 84 Umeå
Besöksadress Skolgatan 31A
Tel växel 090-16 10 00 (växel)

Ledning och stab IFN

Tilda Molin
tilda.molin@umea.se

Skollagen ger endast lagstöd för skolskjuts från bostad till skola och från skola till bostad, vilket inte omfattar resor till och från fritidsverksamhet eller korttidstillsyn.

Kostnaderna för de aktuella resorna kan till exempel tänkas kompenseras via ekonomiskt bistånd enligt Socialtjänstlagen (SoL) eller genom att transport kan beviljas som en biståndsinsats efter individuell prövning. En eventuell utredning skulle behöva titta närmare på hur det är möjligt att tillämpa SoL, huruvida den enskildes rätt till stöd kan behöva prövas och utreda under vilka förutsättningar ett sådant beviljande i så fall är möjligt. Ett möjligt utfall är att det kommer krävas ett ansökningsförfarande och ett prövningsförfarande i varje enskilt fall. I en sådan situation skulle det vara vårdnadshavarens ansvar att ansöka om stöd. I detta fall behöver en utredning också belysa konsekvenser av att införa ett system med individuell prövning.

I motionen framgår vidare att det önskas en beskrivning av hur behovet skulle kunna tillgodoses som en del av skolskjutsen. Stöd och omsorgsförvaltningen har varit i kontakt med För- och grundskoleförvaltningen samt Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen som framhåller att skjuts till och från korttidstillsyn saknar stöd i skollagen och inte ingår i skolans uppdrag. De båda förvaltningarna har under våren 2026 arbetat med att uppdatera sina riktlinjer kring skolskjuts. I riktlinjen för skolskjuts i anpassad gymnasieskola som antogs av Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2026-03-18 framgår följande: Enligt skollagen 18 kap. 30§ har elev i anpassad gymnasieskola rätt till kostnadsfri skolskjuts inom hemkommunen från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

- Resan ska ske i direkt anslutning till skoldagens början eller slut.
- Beslut om skolskjuts gäller endast för skoldagar under läsåret.
- Beslutet gäller för hela skoltiden förutsatt att varken lagstiftning som påverkar riktlinjerna eller elevens förhållanden som låg till grund för beslutet förändras.

Om en elev bor varaktigt i korttidsvistelse under vardagar eller är placerad i familjehem efter beslut av socialtjänsten likställs dessa boenden med hem. Platsen för utbildningen är den skola där eleven är placerad eller elevens praktikplats i samband med arbetsplatsförlagt lärande. Med färdväg avses i dessa bestämmelser vägen från hemmet (där eleven är folkbokförd) till platsen där utbildningen huvudsakligen bedrivs. Hur För- och grundskolenämndens riktlinjer kommer se ut är ännu inte klart.

Översyn av samhällsbetalda resor

Den 26 maj 2026 beslutade Kommunstyrelsens näringslivs- och samhällsutskott att ge stadsdirektören i uppdrag att genomföra en översyn av området samhällsbetalda resor och vid behov ta fram förslag på förändringar inom området.

Med samhällsbetalda resor avses resor som helt eller delvis finansieras gemensamt med skattemedel. Det som sammanfattas i begreppet ”samhällsbetalda resor” består av ett flertal beståndsdelar. Färdtjänst, kollektivtrafik och skolskjuts är några av dessa. Dessa former förenas i att de i olika grad subventioneras av samhället och att de genom lagstiftning och/eller politiska beslut ingår i den kommunala kompetensen. Samhällsbetalda resor kan kräva individuella myndighetsbeslut, såsom färdtjänst eller skolskjuts, i andra fall är kommunens tillhandahållande av tjänsten att betrakta som en kollektiv nytta som i delar subventioneras av samhället, exempelvis kollektivtrafik.

Problembilden förklaras vidare som att flera olika beståndsdelar tillsammans utgör en sammanhängande väv av kommunens tjänster/insatser. Förändringar i en beståndsdel får effekter på andra delar både avseende kostnadsförskjutningar och hur verksamheten behöver dimensioneras. Avsaknad av helhetsbild, luckor i roll- och ansvarsfördelning och avsaknad av struktur för att kommunicera och bedöma konsekvenser av förändringar inom området medför väsentliga risker. Dels risk för att konsekvenser av förändringar ej synliggörs och hanteras, dels risk för att kommunen ej organiserar sig och nyttjar avdelade medel på ett ändamålsenligt sätt. Något som i slutändan kan innebära en suboptimalt utformad tjänst för såväl kommunen som den enskilde kommuninnevånaren.

Utifrån denna problembeskrivning ska en översyn av området samhällsbetalda resor göras och vid behov ska förslag på förändringar inom området tas fram.

Stöd- och omsorgsförvaltningens synpunkter

Frågan om subventionerade resor för den aktuella gruppen är komplex på flera sätt. Det är inte en lagstadgad skyldighet att tillhandahålla denna typ av resor, men Umeå kommun har tidigare valt att ha en högre ambitionsnivå än vad en kommun är ålagda att ha enligt lag. Detta innebär att det inte finns ett tydligt hemvist för kostnaderna som en subvention medför, och när en nämnd väljer att avsluta subventioneringen får det således konsekvenser för en annan nämnd. Framför allt drabbas individer av förändringen som resulterar i högre resekostnader för den enskilde. Om

Umeå kommun väljer att fortsätta ha en högre ambitionsnivå än lagstadgat i frågan krävs central styrning för att kommunens resurser ska nyttjas på bästa sätt. Förvaltningen ställer sig därför positiv till att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda frågan och att motionärens frågeställningar hanteras inom ramen för detta.

Förvaltningen vill understryka att det är viktigt att en utredning överväger alternativkostnaden för de fria resorna, det vill säga vilka resurser kommunen skulle kunna lägga på målgruppen för de medel som i annat fall skulle gå till resor till och från korttidstillsyn för barn över tolv år. Utöver frågan om alternativkostnader är också rättviseperspektivet en viktig del. Det finns ett antal familjer som får betydligt dyrare resekostnader än innan och dessa befinner sig utifrån barnets funktionshinder redan i en utsatt situation, vilket motionären beskriver. Utifrån de berörda familjernas situation kan det vara motiverat att återuppta de fria resorna för den målgruppen. Samtidigt finns det andra grupper i Umeå kommun med insatser enligt LSS, exempelvis personer i daglig verksamhet som själva ansvarar för sina resor till och från beviljade insatser. Dessutom finns grupper inom personkretsen som inte går i anpassad skola och därmed inte har skolskjuts. Ett återinförande av fria resor för en specifik grupp behöver därför analyseras utifrån likställighetsprincipen.

Sammanfattningsvis är avgiftsfri transport till och från korttidstillsyn för skolungdom över tolv år en komplex fråga av flera anledningar, och förvaltningen ställer sig positiv till att kommundirektören får i uppdrag att göra en översyn av samhällsbetalda resor.

Förslag till beslut: Motionen anses vara besvarad.

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Tilda Molin
Utredare

Motion till Umeå kommunfullmäktige, 2025-10-30

Inför avgiftsfria resor till och från LSS-fritids

Barn med funktionsnedsättning som går i anpassad grundskola kan, precis som andra barn, gå på fritids innan och efter skoldagen. Äldre barn som går anpassad skola eller anpassad gymnasieskola kan istället vara på korttidstillsyn enligt LSS §9:7 – så kallat LSS-fritids. Ungdomar över 13 år med beslut om LSS-fritids har hittills haft möjlighet att åka taxi mellan hemmet och LSS-fritids. I dagsläget handlar det om 44 ungdomar i Umeå kommun. I juni tog Individ- och familjenämnden beslut om att avskaffa sådana resor, som en kostnadsbesparing. Istället hänvisas till att ungdomarna ska åka kollektivtrafik, till föräldrars ansvar för skjutsning, och till möjligheten att ansöka om färdtjänst. För många ungdomar i den här gruppen är det uteslutet att åka kollektivt. De behov som från början gör att man är i behov av LSS-fritids, det vill säga exempelvis fysiska, intellektuella eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, gör också att kollektivtrafiken i praktiken inte är tillgänglig.

De barn som beviljas LSS-fritids har omfattande behov av stöd, och många familjer kämpar för att få vardagen att fungera. Att nu lägga över ansvaret för transporterna på föräldrarna innebär en stor utmaning, både praktiskt och ekonomiskt. Föräldrar till barn med funktionsnedsättning är överrepresenterade i statistik över sjukskrivningar och upplevd stress, och har på gruppnivå lägre inkomst än andra, eftersom man ofta inte kan förvärvsarbeta i samma utsträckning. Många familjer har inte valt korttids själva, utan blivit hänvisade till den verksamhet som kan möta barnets behov, oavsett avstånd. Förutsättningarna ser alltså helt annorlunda ut jämfört med andra familjer där man har möjlighet att välja den skola och fritidsverksamhet som fungerar bäst utifrån det logistiska vardagspusslet. Om föräldrar behöver skjutsa till LSS-fritids kan det betyda längre vistelsetider på korttids för ungdomarna, eftersom föräldrarna får restid, vilket i sin tur kan betyda behov av utökade öppettider på korttids, och därmed utökad bemanning. För ungdomar — med eller utan funktionsnedsättning — är tonåren dessutom en tid då man inte alltid ska behöva vara beroende av sina föräldrar. Att kunna ta sig till fritids utan att bli skjutsad av sina föräldrar, är ett sätt att vara mer självständig och få öva sig inför vuxenlivet. Till skillnad från fritidstaxi, som hittills varit kostnadsfri, bekostar resenären själv till stor del färdtjänstresorna. Vissa familjer kommer inte att beviljas färdtjänst, med hänvisning till att det är föräldrarnas ansvar att skjutsa. För de som har möjlighet att få färdtjänst innebär själva ansökningsförfarandet ytterligare osäkerhet och ökad administration, jämfört med dagens system.

Det finns exempel på kommuner som erbjuder resor till och från LSS-fritids innan och efter skolan och på lov som skolskjuts, och andra som gör det efter beslut enligt 4 kap. 2§ Socialtjänstlag (2001:453) (numera 11 kap. 4§ Socialtjänstlag (2025:400)). Alla barn och ungdomar i Umeå kommun borde ha möjlighet att ta sig till och från skola och fritids på ett säkert och likvärdigt sätt, oavsett funktionsvariation eller var de bor. Barn och ungdomar som går på LSS-fritids har inte en jämförbar situation med andra barn i samma ålder som inte går på LSS-fritids, och missgynnas av den bristande tillgänglighet som beslutet att avskaffa taxiresor innebär. Vänsterpartiet yrkar därför:

Vänsterpartiet yrkar:

att Umeå kommun utreder och presenterar ett förslag till politiskt beslut för hur kommunen kan tillgodose behovet av avgiftsfri transport till och från så kallat LSS-fritids

att utredningen ska inkludera, men inte nödvändigtvis begränsas till, en beskrivning av hur behovet skulle kunna tillgodoses enligt Socialtjänstlagen, samt som en del av skolskjutsen

Liv Zetterberg
Linda Lotare Vänsterpartiet

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 68

Diariennr: IFN-2025/00318

Motion 37/2025: Inför avgiftsfria resor till och från LSS-fritids

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunfullmäktige i enlighet med Yttrande 2026-06-09 och föreslår därmed att motionen anses vara besvarad.

Reservation

Andreas Sellstedt (V) reserverar sig mot beslutet

Ärendebeskrivning

Vänsterpartiet har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att Umeå kommun ska utreda och presentera ett förslag till politiskt beslut för hur kommunen kan tillgodose behovet av avgiftsfri transport till och från korttidstillsyn för skolungdom över tolv år (i motionen kallat LSS-fritids). Vänsterpartiet yrkar också att utredningen ska inkludera, men inte nödvändigtvis begränsas till, en beskrivning av hur behovet skulle kunna tillgodoses enligt Socialtjänstlagen, samt som en del av skolskjutsen.

Utifrån att en kommunövergripande översyn av samhällsbetalda resor ska genomföras föreslår förvaltningen att motionen anses vara besvarad.

Beslutsunderlag

Motion 37/2025 Inför avgiftsfria resor till och från LSS-fritids

Yttrande 2026-06-09

Beredningsansvariga

Tilda Molin, utredare

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden yttrar sig till kommunfullmäktige i enlighet med Yttrande 2026-06-09 och föreslår därmed att motionen anses vara besvarad.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

Förslag till beslut under överläggningarna

Andreas Sellstedt (V) yrkar bifall till motionen

Andreas Lundgren (S) och Igor Hell (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut, att anse motionen besvarad

Arbetsutskottets beslutsordning

Ordförande uppfattar att det finns två förslag till beslut

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att arbetsutskottet beslutar i enlighet med stöd- och omsorgsförvaltningens förslag, att anse motionen besvarad.

Reservation

Andreas Sellstedt (V) reserverar sig mot beslutet, med följande motivering:

”Det är positivt att Umeå kommun nu ska genomföra en översyn av samhällsbetalda resor, men i det är inte tydligt i formuleringen av detta uppdrag att resor till och från s.k. LSS-fritids ingår. Vänsterpartiet står därför fast vid att kommunen särskilt behöver se över hur dessa resor kan bli avgiftsfria för den enskilde, och vid ett bifall av vår motion.”

Beslutet ska skickas till

KS diarium

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Tjänsteskrivelse

2026-07-01

Individ- och familjenämnden

Diariennr: IFN-2026/00139

Överenskommelser med personal om avslut av anställning

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden vill ha förvaltningens analys över varför stöd- och omsorgsförvaltningen kommer till en överenskommelse med personal om avslut i större omfattning än de flesta övriga av kommunens förvaltningar. Analys ska tas fram i samarbete med fackliga organisationer.

Analys

Tabellen visar de överenskommelser som är gjorda i Umeå kommun från januari 2025 till och med april 2026.

Nämnd	2025 2026, tom apr		Totalt
11 Överförm.nämnd			0
12 Kommunstyrelse			0
20 Teknisk nämnd	3	1	4
21 Byggnadsnämnd	1	1	2
23 Miljö- & hälsoskydds			0
25 Umeåreg. räddningsnämnd			0
31 Äldrenämnd	7	4	11
32 Individ & familjenämnd	17	1	18
40 Fritidsnämnd	2	1	3
45 Kulturnämnd	1		1
50 För/Grundskolenämnd	24	5	29
55 Gymn/vuxenutb.nämnd	4	1	5
Totalsumma	59	14	73

I dialog med de fackliga organisationerna Vision, SSR och Kommunal har samtliga överenskommelser om avslut av anställning analyserats för att klargöra bakomliggande orsaker.

I några fall har verksamhetens förändrade behov medfört arbetsbrist, vilket har hanterats genom överenskommelser om avslut av anställning.

Tjänsteskrivelse

Dnr: IFN-2026/00139

Detta har möjliggjort en ordnad och respektfull omställning för såväl verksamheten som berörda medarbetare.

I merparten av fallen rör det sig om medarbetare med en starkt begränsad arbetsförmåga, där det inte har funnits förutsättningar att öka sysselsättningsgraden eller erbjuda fortsatt lämpligt arbete.

När arbetsförmågan är varaktigt begränsad kan en överenskommelse om avslut av anställning vara en lösning som ger medarbetaren möjlighet att få stöd i omställningen till nästa steg. Genom Omställningsfonden kan den enskilde få hjälp att planera för framtida arbete, studier eller annan lämplig sysselsättning.

Omställningsfonden utgör ett stöd för arbetsgivare och medarbetare när en anställning avslutas på grund av sjukdom eller skada. Medarbetaren kan bland annat erbjudas personlig rådgivning, kartläggning av kompetens och möjligheter, validering av tidigare erfarenheter och kunskaper samt stödinsatser såsom utbildning och samtalsstöd. Syftet är att underlätta övergången till en annan långsiktigt hållbar lösning när fortsatt arbete hos arbetsgivaren inte är möjligt.

För att stärka möjligheterna att behålla medarbetare i arbetslivet redan innan en sådan situation uppstår deltar Omställningsfonden även i SAMBA-projektet. Projektet bygger på samverkan mellan arbetsgivare, Omställningsfonden och Försäkringskassan för att utveckla nya arbetssätt som hjälper medarbetare att stanna kvar i arbetslivet i Umeåregionen. Genom gemensamt lärande och tidiga stödinsatser är målet att minska kompetensbrist och sjukfrånvaro samt skapa hållbara karriärvägar inom välfärden.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag individ- och familjenämnden 22 april 2026 § 70

Beredningsansvariga

Marie Eriksson, HR-strateg

Beslutet ska skickas till

Ulrika Gustafsson, stabschef

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Marie Eriksson
HR-strateg

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2026-04-22

§ 70

Diariennr: IFN-2026/00139

Överenskommelser med personal om avslut av anställning

Beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att förvaltningen får återkomma och redovisa en analys av varför stöd- och omsorgsförvaltningen kommer till en överenskommelse med personal om avslut av anställning i större omfattning än de flesta övriga av kommunens förvaltningar.

Individ- och familjenämnden beslutar att analysen ska tas fram i samarbete med de fackliga organisationerna.

Individ- och familjenämnden beslutar att återrapporteringen ska ske vid sammanträdet i augusti.

Ärendebeskrivning

Ordförande i individ- och familjenämnden anmäler denna punkt till dagordningen efter att förtroendevalda i personalnämnden har fått information om att stöd- och omsorgsförvaltningen kommer till en överenskommelse med personal om avslut av anställning i större omfattning än flera andra förvaltningar.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkande

Andreas Lundgren (S) yrkar att förvaltningen får återkomma och redovisa en analys av varför stöd- och omsorgsförvaltningen kommer till en överenskommelse med personal om avslut av anställning i större omfattning än de flesta övriga av kommunens förvaltningar.

Arbetsutskottets beslutsgång

Individ- och familjenämndens arbetsutskott beslutar att föreslå individ- och familjenämnden att besluta att förvaltningen får återkomma och redovisa en analys av varför stöd- och omsorgsförvaltningen kommer till

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag

2026-04-22

en överenskommelse med personal om avslut av anställning i större omfattning än de flesta övriga av kommunens förvaltningar.

Återrapporten föreslås ske vid sammanträdet i augusti.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med arbetsutskottets förslag till beslut med tillägget att analysen ska tas fram i samarbete med de fackliga organisationerna.

Beslutet ska skickas till

Ulrika Gustafsson, stabschef

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Tjänsteskrivelse

2026-07-09

Individ- och familjenämnden

Diariennr: IFN-2024/00195

Uppföljning - Handlingsplan för implementering av barnkonventionen

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

I november 2024 antog individ- och familjenämnden *Handlingsplan för implementering av barnkonventionen 2024 – 2026*.

Nämnden informeras om uppföljningen av arbetet genom beskrivning av hur den barnrättsstrategiska implementeringen har stärkts. Vidare får nämnden information om uppföljning av handlingsplanens aktivitetslista, uppföljning genom Sveriges kommuner och regioners implementeringsnycklar samt synliggjorda utvecklingsbehov.

Beslutsunderlag

Bilaga – Uppföljning av handlingsplan för implementering av barnkonventionen 2024–2026

Bildspel – Uppföljning handlingsplan för implementering

Beredningsansvariga

Louise Palmén, processledare och barnrättsstrateg

Beslutet ska skickas till

Louise Palmén, barnrättstrategi

Erica Bålfors Birgersson, kvalitetschef

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Louise Palmén
Barnrättsstrateg

Uppföljning av handlingsplan för implementering av barnkonventionen 2024 -2026

Den här uppföljningen av handlingsplanen innehåller:

- beskrivning av hur den barnrättstrategiska implementeringen har stärkts inom nämndens verksamheter under perioden
- uppföljning av handlingsplanens aktivitetslista
- uppföljning genom SKRs implementeringsnycklar

Förstärkt barnrättstrategisk implementering

Barnrättstrategisk implementering handlar om att på ett systematiskt och långsiktigt sätt omsätta barnets rättigheter i praktiken i en verksamhet, organisation eller offentlig förvaltning. Det är alltså inte bara att känna till barnkonventionen – utan att aktivt integrera den i styrning, beslut, arbetssätt och uppföljning.

Det barnrättstrategiska arbetet i organisationen har tydliggjorts och lett till att behov har synliggjorts. Tillexempel har socialdirektörens utökade ledningsgrupp tagit beslut om att tydliggöra och definiera uppdrag och roller för representanterna i barnrättsteamet. Representanterna har fått titeln *Barnrättsombud*.

I nämndens verksamheter har kunskapen om barnkonventionen ökat. En stor del av nämndens verksamheter har genomgått grundutbildningen i barnkonventionen. Tillexempel har alla verksamheter inom Individ- och familjeomsorgen genomgått utbildningen. Andra verksamheter har fördjupat kunskaperna inom barnrätten genom riktade föreläsningar utifrån behov som synliggjorts i åtgärdsplanerna. Att kunskapen ökat under perioden märks genom att utvecklingsarbeten som påverkar barn direkt ofta innehåller någon form av barnkonsekvensanalys eller att man vidtar åtgärder som direkt stärker barnrättsperspektivet i verksamheterna.

Antalet barnkonsekvensanalyser har ökat under perioden. Vanligt förekommande är att barnkonsekvensanalyserna synliggör konsekvenser för barn, som leder till att det föreslås kompensatoriska åtgärder för att minska riskerna för negativa konsekvenser. Ett sådant exempel är den fördjupade barnkonsekvensanalysen över den nya besöksytan för

Socialtjänstens hus. Inom Myndighetsutövning pågår arbete för att säkerställa flera av de föreslagna kompensatoriska åtgärderna, för de nya lokalerna. Uppföljning av barnkonsekvensanalysen ska innefatta barns delaktighet.

Inom funktionshinderomsorgens verksamheter, som möter barn direkt, har man stärkt det strategiska barnrättsarbetet genom att definiera vad ett välfungerande barnrättsarbete innebär och tagit fram checklista för barnrättsgranskning, som har prövats under året. Det har påbörjats arbete med att ta fram checklistor för nämndens alla verksamheter. Det barnrättstrategiska arbetet håller på att integreras i verksamheterna på ett alltmer systematiskt sätt.

Uppföljning SKRs implementeringsnycklar

Uppföljning genom SKRs implementeringsnycklar utgår från konventionen om barnets rättigheter, de tolkningar som FN-kommittén för barnets rättigheter gjort och aktuell forskning. De är uppdelade i styrning, ledning, kunskapsutveckling och implementering. För mer information, se [Implementeringsnycklar, uppföljning barnens rättigheter - SKR](#)

STYRNING

Det finns ett beslut som är fattat på högsta nivå om att arbeta med barnkonventionen					
Ja 	Ja, delvis	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Det finns ett beslut om återrapportering av barnrättsarbetet till den politiska nivån					
Ja 	Ja, delvis	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Beslutad budget innefattar ett barnrättsperspektiv					
Ja	Ja, delvis	Det är på gång (men inget än) 	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Förtroendevalda har fått utbildning om konventionen och dess tillämpning i beslutsprocesser					
Ja	Ja, delvis 	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Kunskap och statistik om barns uppväxtvillkor används som underlag för beslut					
Ja	Ja, delvis 	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar

Uppföljning av fortsatt implementering av barnkonventionen

[2026-07-08]

LEDNING

Chefer och medarbetare i hela organisationen har fått utbildning om konventionen och tillämpningen i respektive verksamhet					
Ja	Ja, delvis 	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Förutsättningar ges för att barnets rättigheter diskuteras och problematiseras på APT och andra centrala forum på arbetsplatsen					
Ja	Ja, delvis 	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Styrdokument i varje förvaltning/verksamhet innefattar ett barnrättsperspektiv					
Ja	Ja, delvis 	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Det finns nödvändiga arenor för samverkan där barnets rättigheter regelbundet diskuteras					
Ja	Ja, delvis 	Det är på gång (men igen än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar

KUNSKAPSUTVECKLING

Det erbjuds återkommande utbildningar om konventionen och dess tillämpning till hela organisationen					
Ja 	Ja, delvis	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Barnkonsekvensanalyser genomförs i hela organisationen när det gäller beslut av övergripande karaktär					
Ja	Ja, delvis 	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Prövning av barnets/barnens bästa görs i alla verksamheter					
Ja	Ja, delvis 	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Relevanta fördjupningsutbildningar i tillämpningen av barnets rättigheter görs i berörda arbetsgrupper					
Ja	Ja, delvis 	Det är på gång (men inget ännu)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar

IMPLEMENTERING

Det finns en strategiskt placerad funktion som har till uppgift att driva barnrättsfrågan i hela organisationen					
Ja 	Ja, delvis	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej	Kommentar
Det finns en instans dit varje barn som upplever sig ha fått sina rättigheter kränkta kan vända sig					
Ja	Ja, delvis	Det är på gång (men inget än)	Vet inte, osäkert	Nej 	Kommentar Remissbehandling efter SOU 2023:40 pågår och följs löpande.
Det finns strukturer för att inhämta barns synpunkter inför beslut som rör barn på en generell nivå					
Ja	Ja, delvis	Det är på gång (men inget än) 	Vet inte, osäkert	Nej	

Uppföljning av handlingsplanens aktivitetslista

Aktivitet	Genomförande	Ansvar	Tidsplan	Uppföljning
Barnrättsteam	Ett team bestående av nyckelpersoner från verksamhet, som tillsammans med barnrättstrategen, ska kunna stödja verksamheternas barnrättsarbete och möjliggöra kollegialt lärande.	Barnrättsstrateg	Pågående	Bedöms implementerat. Representerarnas roll har stärkts genom beslut om förtydligad uppdragsbeskrivning i socialdirektörens ledningsgrupp, VT 2026. Representerarna har fått titeln Barnrättsombud.
Säkerställa att det finns kunskap och medvetenhet om barnkonvention i organisationen	Framtagande av nya interna utbildningar i barnkonventionen: - Grundutbildning - Fördjupningsutbildningar för de som möter barn direkt och indirekt Ett särskilt fokus ska vara på: - Barnkonsekvensanalyser - Rättigheter för barn med funktionshinder	Barnrättsstrateg tillsammans med barnrättsteamet	Start omgående Klart under 2025	Grundutbildning är beslutad och utbildningar pågår sedan HT 2025, ej genomfört i alla verksamheter. Framtagande av fördjupningsutbildningar pågår, med plan att färdigställas under 2026. Arbetet är försenat på grund av behov av prioriteringar hos barnrättstrateg.

Uppföljning av fortsatt implementering av barnkonventionen

[2026-07-08]

	Information/utbildning till beslutsfattare i nämnd och ledningsgrupper	Barnrättsstrateg	Start när den nya utbildningen är färdigställd	Planering saknas
	Information/utbildning till medarbetare i nämndens verksamheter	Enhetschef	Pågående och fortsatt löpande	Pågår enligt plan och kommer vara fortsatt löpande.
	Aktuell information samt material om barnkonventionen ska finnas lättillgänglig	Barnrättsstrateg tillsammans med kommunikatör	Löpande	Pågår och bedöms behöva uppdateras löpande Aktiviteten planeras vara en del av en checklista för barnrättstrategisk implementering.
Säkerställa att det i mål- och styrdokument framgår att barnkonventionens grundprinciper beaktats	Översyn och uppdatering av relevanta dokument	Respektive dokumentägare	2024 - 2026	Under 2025 påbörjades uppföljning av rutiner på grund av nya socialtjänstlagen, där även barnrättsperspektivet står i fokus. En uppföljning av det arbetet görs under 2026. Den här aktiviteten föreslås bli en del av checklista för barnrättstrategisk implementering.

Uppföljning av fortsatt implementering av barnkonventionen

[2026-07-08]

Säkerställa att de beslut som fattas i nämnd och ledningsgrupper och som berör barn har föregåtts av en prövning av barnets bästa	Öka kunskapen om och användandet av barnkonsekvensanalyser, för att möjliggöra att beslut som rör barn identifieras och konsekvensbeskrivs. Vilket ska ske genom bl. a att ta fram vägledning för användandet av barnkonsekvensanalyser.	Barnrättsstrateg tillsammans med ansvariga tjänstepersoner	2024 - 2026	Arbete med att ta fram vägledning pågår. Antalet barnkonsekvensanalyser har ökat under perioden. Utbildning i barnkonsekvensanalys har påbörjats. Att öka kunskapen och användandet av barnkonsekvensanalyser föreslås bli en del av checklista för barnrättstrategisk implementering.
Göra nulägesanalys i verksamhet – med utgångspunkt i de nio principerna	Alla enheter inom samtliga verksamheter ska kartlägga och inventera hur långt man kommit till att nå upp till angivna principer, och identifiera utvecklingsområden. Görs utifrån ett frågeunderlag, som kommer att skickas ut till enhetschefer, och fylls i tillsammans med medarbetare.	Enhetschefer kartlägger och biträdande verksamhetschef sammanställer kartläggningarna	Genomförs under våren 2025	Genomförandet har förändrats med fokus på att ta fram en checklista för arbetet, som enhetschefer ska besvara och sammanställs av biträdande verksamhetschefer.
Upprätta åtgärdsplan i verksamhet	Planering av åtgärder görs med utgångspunkt i nulägesanalysens resultat och med följande aktiviteter: 1. Utbildning i barnkonventionen och barnkonsekvensanalyser	Biträdande verksamhetschef tillsammans med barnrättstrateg och ev. processledare	Löpande uppföljning	Genomförandet har förändrats till att utveckla nytt förslag på plan för arbetet framåt, som bygger på planering av åtgärder, genom: 1. Att varje verksamhetsområde definierar implementering av barnkonventionen/

Uppföljning av fortsatt implementering av barnkonventionen

[2026-07-08]

	2. Ökat användande av barnkonsekvensanalyser 3. Informationsmaterial till barn, föräldrar och personal om barnets rättigheter 4. Ökad samverkan mellan aktörer för att stärka barnets rättigheter 5. Ökad kunskap om barns utsatthet och våld 6. Ökad kunskap om orosanmälan och/eller hur agera när föräldrar och barn behöver stöd och hjälp 7. Arbetssätt som möjliggör att barn får uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem 8. Uppföljning av implementeringsarbetet			”ett välfungerande barnrättsarbete” för målgruppen barn 2. Checklista för barnrättsgranskning och/eller Checklista för barnrättsstrategisk implementering 3. Följer upp behov av åtgärder, som beskrivs i de årliga uppföljningarna av verksamheterna
--	--	--	--	--

Uppföljning av fortsatt implementering av barnkonventionen

[2026-07-08]

Genomföra och följa upp åtgärder i verksamheternas åtgärdsplaner	Varje biträdande verksamhetschefs område följer upp arbetet och rapporterar till barnrättsstrateg, som samlar in och följer upp sammanställningen av varje åtgärdsplan.	Biträdande verksamhetschef	Löpande uppföljning	Genomförandet har förändrats med fokus på att ta fram en checklista för den barnrättstrategiska implementeringen, som varje biträdande verksamhetschef följer upp och rapporterar till barnrättsstrateg. Utifrån checklistans resultat skapas åtgärdsplaner. Arbete har påbörjats för att ta fram checklistorna. Verksamheterna inom funktionshinderomsorgen som möter barn direkt har tagit fram förslag på checklistor, samt prövat dem under året.
--	---	----------------------------	---------------------	---

Uppföljning handlingsplan för implementering av barnkonventionen

Nämnd

2026-08-26

UMEÅ
KOMMUN

Handlingsplan för implementering av
barnkonventionen inom Individ- och familjenämnden
2024 - 2026

Dokumentnamn: Handlingsplan för implementering av barnkonventionen inom Individ- och familjenämnden		
Dokumentansvarig: Louise Palmén, processledare och barnrättstrateg		Dokumentdatum: 2024-10-22
Godkänd av: Individ- och familjenämnden	Version: (2.0)	Reviderad:

UMEÅ
KOMMUN

	STYRNING Det finns beslut som är fattat på högsta nivå om att arbeta med barnkonventionen Det finns ett beslut om återrapportering av barnrättsarbetet till den politiska nivån Beslutad budget innefattar ett barnrättsperspektiv Förtroendevalda har fått utbildning om konventionen och dess tillämning i beslutsprocesser Kunskap och statistik om barns uppväxtvillkor används som underlag för beslut JA JA DET ÄR PÅ GÅNG JA, DELVIS JA, DELVIS
	LEDNING Chefer och medarbetare i hela organisationen har fått utbildning om konventionen... Förutsättningarna ges för att barnets rättigheter diskuteras... på arbetsplatsen Styrdokument i varje verksamhet innefattar ett barnrättsperspektiv Det finns nödvändiga arenor för samverkan där barnets rättigheter regelbundet diskuteras JA, DELVIS JA, DELVIS JA, DELVIS JA. DELVIS
	KUNSKAPSUTVECKLING Det erbjuds återkommande utbildningar om konventionen och dess tillämpning... Barnkonsekvensanalyser genomförs i hela organisationen...beslut av övergripande karaktär Prövning av barnets bästa görs i alla verksamheter Relevanta fördjupningsutbildningar i tillämpningen av barnets rättigheter... JA JA, DELVIS JA, DELVIS JA, DELVIS
	IMPLEMENTERING En strategiskt placerad funktion med uppgift att driva barnrättsfrågor Instans dit varje barn som upplever sig ha fått sina rättigheter kränkta kan vända sig Det finns strukturer för att inhämta barns synpunkter inför beslut som rör barn på generell... JA NEJ DET ÄR PÅ GÅNG

Förstärkt barnrättstrategisk implementering

- **Barnrättsteamets** roll har stärkts genom beslut om förtydligad uppdragsbeskrivning i socialdirektörens ledningsgrupp. Representanterna har fått titeln **Barnrättsombud**, deras uppdrag har tydliggjorts
- **Kunskapen och medvetenheten om barnkonventionen har ökat**
- **Allt fler mål- och styrdokument innehåller barnrättsperspektiv**
- **Antalet barnkonsekvensanalyser har ökat** och leder till att konsekvenser identifieras inför verksamhetsförändringar, samt att kompensatoriska åtgärder vidtas
- **Checklista för barnrättsgranskning har tagits fram** och testats, arbete pågår för att anpassa checklistorna för alla nämndens verksamheter
- **Det barnrättsstrategiska arbetet har tydliggjorts och behov synliggjorts**

Synliggjorda utvecklingsbehov

- Tydligare **systematisk uppföljning** av den barnrättsstrategiska implementeringen och ökat stöd i uppföljningen
- Tydligare **definiera vad det barnrättsstrategiska arbetet innebär** för varje verksamhet
- Fortsatt **kunskapsökning om barnets rättigheter**, genom grundutbildning och fördjupningsutbildningar, samt mer lättillgänglig information
- Ökad kunskap om **barnkonsekvensanalys**, ökat användande, tillgängliggöra mallar och ökat stöd i genomförandet
- Ökad **prioritering av det barnrättsstrategiska arbetet**
- Förstärkt fokus på **barns rätt till delaktighet**, t.ex. säkerställa strukturer och arbetssätt för delaktighet på strategisk nivå

Tjänsteskrivelse

2026-08-18

Individ- och familjenämnden

Diariennr: IFN-2026/00050

Information om policy för jämställdhetsarbete

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige antog den 25 november 2025 det styrande dokumentet *Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun*. Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg och Annika Dalén, utvecklingsstrateg informerar om policyn.

Tjänsteskrivelse

2026-07-28

Individ- och
familjenämndens
arbetsutskott

Diariennr: IFN-2025/00015

Sammanträdestider individ- och familjenämnden 2026 – Nytt datum för studiebesök

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att flytta datumet för nämndens studiebesök från den 11 maj till den 29 mars.

Ärendebeskrivning

Datumet för individ- och familjenämndens studiebesök 2027 behöver flyttas.

Beredningsansvariga

Ulrika Gustafsson, stabschef

Beslutet ska skickas till

Individ- och familjenämndens ledamöter och ersättare

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Ulrika Gustafsson
Stabschef

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 72

Diariennr: IFN-2026/00015

Sammanträdestider individ- och familjenämnden 2027 - Nytt datum för studiebesök

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att flytta datumet för nämndens studiebesök från den 11 maj till den 29 mars 2027.

Ärendebeskrivning

Datumet för individ- och familjenämndens studiebesök 2027 behöver flyttas.

Beredningsansvariga

Emma Skörd, nämndsekreterare

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden beslutar att flytta datumet för nämndens studiebesök från den 11 maj till den 29 mars 2027

Förslag till beslut under överläggningarna

Andreas Lundgren (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut

Beslutet ska skickas till

Individ- och familjenämndens ledamöter och ersättare

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Tjänsteskrivelse

Individ- och
familjenämndens
arbetsutskott

Diariennr: IFN-2026/00256

Ledsagning för personer med synskada

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden uppmärksammar situationen gällande ledsagning för personer med synskada.

Ärendebeskrivning

Vid dagens möte lyfter ordförande frågan om ledsagning för personer med synskada.

Karolina Lundqvist
Socialdirektör

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 70

Diariennr: IFN-2026/00256

Ledsagning för personer med synskada

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden uppmärksammar situationen gällande ledsagning för personer med synskada

Individ- och familjenämnden beslutar:

- att uppdra till förvaltningen att se över kommunens riktlinjer och tillämpning av ledsagning enligt socialtjänstlagen, med särskilt fokus på personer med synnedsättning. Översynen ska belysa kommunens handlingsutrymme, inklusive möjligheter att utveckla stödet i syfte att stärka delaktighet, självständighet och jämlika levnadsvillkor. I översynen ska även ingå att ta del av hur andra kommuner har arbetat och analysera vad Umeå kommun kan lära av dessa. Detta uppdrag ska återsäpporteras till nämnden i december 2026.
- att uppdra till förvaltningen att bereda en skrivelse till regeringen om konsekvenserna av förändrad rättspraxis avseende ledsagarservice enligt LSS, särskilt för personer med synnedsättning, och i skrivelsen framföra behovet av nationella åtgärder för att stärka målgruppens möjlighet till delaktighet, självständighet och ett aktivt liv. Beredningen av skrivelsen bör färdigställas så snart som möjligt.

Ärendebeskrivning

Vid dagens möte lyfter ordförande frågan om ledsagning för personer med synskada. Bakgrunden är att nya rättsfall har förändrat de juridiska förutsättningarna för att personer med synskada eller synnedsättning ska kunna få beslut om ledsagning.

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden uppmärksammar situationen gällande ledsagning för personer med synskada

Förslag till beslut under överläggningarna

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun**Click here to enter text.****Protokollsutdrag****Click here to enter text.**

Andreas Lundgren (S) yrkar följande:

- att uppdra till förvaltningen att se över kommunens riktlinjer och tillämpning av ledsagning enligt socialtjänstlagen, med särskilt fokus på personer med synnedsättning. Översynen ska belysa kommunens handlingsutrymme, inklusive möjligheter att utveckla stödet i syfte att stärka delaktighet, självständighet och jämlika levnadsvillkor. I översynen ska även ingå att ta del av hur andra kommuner har arbetat och analysera vad Umeå kommun kan lära av dessa. Detta uppdrag ska återslagas till nämnden i december 2026.
- att uppdra till förvaltningen att bereda en skrivelse till regeringen om konsekvenserna av förändrad rättspraxis avseende ledsagarservice enligt LSS, särskilt för personer med synnedsättning, och i skrivelsen framföra behovet av nationella åtgärder för att stärka målgruppens möjlighet till delaktighet, självständighet och ett aktivt liv. Beredningen av skrivelsen bör färdigställas så snart som möjligt.

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar enligt Lundgrens (S) yrkande.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Sida 3 av 3

Umeå kommun

Click here to enter text.

Protokollsutdrag

Click here to enter text.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun

[Click here to enter text.](#)

Protokollsutdrag

[Click here to enter text.](#)

§ 70

Diariennr: IFN-2026/00256

Ledsagning för personer med synskada

Arbetsutskottets förslag till beslut

Individ- och familjenämnden uppmärksammar situationen gällande ledsagning för personer med synskada

Individ- och familjenämnden beslutar:

- att uppdra till förvaltningen att se över kommunens riktlinjer och tillämpning av ledsagning enligt socialtjänstlagen, med särskilt fokus på personer med synnedsättning. Översynen ska belysa kommunens handlingsutrymme, inklusive möjligheter att utveckla stödet i syfte att stärka delaktighet, självständighet och jämlika levnadsvillkor. I översynen ska även ingå att ta del av hur andra kommuner har arbetat och analysera vad Umeå kommun kan lära av dessa. Detta uppdrag ska återslaggteras till nämnden i december 2026.
- att uppdra till förvaltningen att bereda en skrivelse till regeringen om konsekvenserna av förändrad rättspraxis avseende ledsagarservice enligt LSS, särskilt för personer med synnedsättning, och i skrivelsen framföra behovet av nationella åtgärder för att stärka målgruppens möjlighet till delaktighet, självständighet och ett aktivt liv. Beredningen av skrivelsen bör färdigställas så snart som möjligt.

Ärendebeskrivning

Vid dagens möte lyfter ordförande frågan om ledsagning för personer med synskada. Bakgrunden är att nya rättsfall har förändrat de juridiska förutsättningarna för att personer med synskada eller synnedsättning ska kunna få beslut om ledsagning.

Stöd- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Individ- och familjenämnden uppmärksammar situationen gällande ledsagning för personer med synskada

Förslag till beslut under överläggningarna

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun[Click here to enter text.](#)**Protokollsutdrag**[Click here to enter text.](#)

Andreas Lundgren (S) yrkar följande:

- att uppdra till förvaltningen att se över kommunens riktlinjer och tillämpning av ledsagning enligt socialtjänstlagen, med särskilt fokus på personer med synnedsättning. Översynen ska belysa kommunens handlingsutrymme, inklusive möjligheter att utveckla stödet i syfte att stärka delaktighet, självständighet och jämlika levnadsvillkor. I översynen ska även ingå att ta del av hur andra kommuner har arbetat och analysera vad Umeå kommun kan lära av dessa. Detta uppdrag ska återrapporteras till nämnden i december 2026.
- att uppdra till förvaltningen att bereda en skrivelse till regeringen om konsekvenserna av förändrad rättspraxis avseende ledsagarservice enligt LSS, särskilt för personer med synnedsättning, och i skrivelsen framföra behovet av nationella åtgärder för att stärka målgruppens möjlighet till delaktighet, självständighet och ett aktivt liv. Beredningen av skrivelsen bör färdigställas så snart som möjligt.

Arbetsutskottets beslutsordning

Arbetsutskottet beslutar enligt Lundgrens (S) yrkande.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Sida 3 av 3

Umeå kommun

Click here to enter text.

Protokollsutdrag

Click here to enter text.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Tjänsteskrivelse

2026-08-18

Individ- och familjenämnden

Diariennr: IFN-2026/00012

Återkoppling kurser och konferenser

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ledamöter och ersättare i individ- och familjenämnden återkopplar från kurser och konferenser som de deltagit i.

Tjänsteskrivelse

2026-08-18

Individ- och familjenämnden

Diariennr: IFN-2026/00050

Övriga frågor 2026

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Övriga frågor som anmäls vid godkännande av dagordningen tas upp och besvaras.

Denna behandling '153/26 Upphandling hemtjänst LOU - Övergångslösning' har inget tjänsteutlåtande.

Tjänsteskrivelse

2026-08-18

Individ- och familjenämnden

Diariennr: IFN-2026/00189

Information om omställning till nya socialtjänstlagen

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Malin Viklund, samordnare för omställningen till ny socialtjänstlag informerar om Umeå kommuns omställningsarbete utifrån nya socialtjänstlagen.

Den 1 juli 2025 började den nya socialtjänstlagen att gälla. Den nya lagen innebär nya syn- och arbetssätt för samtliga delar av kommunens verksamheter.

Tjänsteskrivelse

2026-08-18

Individ- och familjenämnden

Diariennr: IFN-2026/00014

Socialdirektören informerar 2026

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Karolina Lundqvist, socialdirektör informerar om aktuella frågor inom stöd- och omsorgsförvaltningen.

Denna behandling '156/26 Anmälan av delegerade beslut och anmälningsärenden individ- och familjenämnden 2026' har inget tjänsteutlåtande.

Tjänsteskrivelse

2026-08-20

Individ- och familjenämnden

Diariennr: IFN-2026/00050

Information från försörjningsstöd

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Rebecca Andersson, enhetschef försörjningsstöd informerar om ny lagstiftning om aktivitetskravet.

Denna behandling '158/26 Anmälan av ordförandebeslut' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '159/26 Beslut enligt föräldrabalken' har inget tjänsteutlåtande.